

YENİ FIRKA TEŞKİL EDİLEBİLİR

Fakat Bugün Ortada Müsbet Denilebilecek Herhangi Bir Teşebbüs Mevcut Değildir..

Siyasî Dedikodular Resmen Tekzip Edildi

Gazi Hz.

Dün De Samsunda Kaldılar

Yeni çıkmaya başhyan bir gazete Gazi Hazretlerinin, seyahatlerinden avdetlerini müteakip Halk fırkasından ayrılmaları ihtimali olduğuna dair ortaya bir rivayet attı. Biz Reiscümhur Hz. nin atıye ait tasavvurları hakkında İstanbulda hiçbir malumat mevcut olmadığını söyledik ve bu müddet zarfında ise şehrimizde çıkan rivayet (Samsuna) gitti ve dün oradan Anacı o ajansı vasıtasile resmi bir tekzip geldi. Bu tekzipte deniliyor ki:

Samsun, 25 (A.A) — İstanbulda çıkan Hür Gazete 28 numara nüşasında Reiscümhur Hz. nin seyahatleri neticesinde edebilecekleri kanaate göre Riyaset Halk Fırkası riyaseti çekilecekleri ve B. M. Meclisinin vaktinden evvel fesholunarak intihabatın teddit edileceği ve istiklâl mahkemeleri teşkili hakkında şayialar olduğunu yazıyor. Bu hususta Dahiliye vekili Şükrü Kaya Beye müracaat ettim: "Asılsız ve esassızdır. Resmen tekzip edebilirsiniz." dedi.

[Devamı 2 inci sayfada]

Fırkalara Dayanarak Nüfuz Ticareti Yapanlar..

Bunlar Hakkında Fırka Heyetine Birçok Şikâyetnameler Veriliyor

Teşkil Edilecek Olan "Halk Evleri," Ne gibi Vazife Görecektir?

Müfuz tacirlerine dair birçok şikâyetnameler alan Halk Fırkası heyeti faaliyet halinde

Halk fırkası grup kongresinden aldığı salâhiyetle fırkanın mahallî teşkilâtını icabında tensik ve islah, aynı zamanda esnaf teşekküllerile olan münasebet esaslarının neler olabileceğini tesbit etmek üzere gelen heyet faaliyetine devam ediyor. Taraf, taraf temaslar yapıyor, halkı dinliyor. Şimdiye kadar bu temas ve dinleyişlerin verdiği müsbet neticelerden karileri-

mizi haberdar etmek istedik. Heyet azasından Afyon mebusu Ali Beyle görüştük. Ali Beyin bize söyledikleri şudur: — Halk fırkası bu memlekette hilâfeti yıkan, inkişafı doğuran Gazinin fırkasıdır.

Bu fırkanın himaye ve takviye edilme ihtiyacı yoktur. Yalnız, Halk fırkasının arzusu ile teşekkül eden Serbes fırkanın zühurundan sonra vaziyetin ehemmiyetli olduğu anlaşmıştır.

Ve işte bundan sonradır ki Cumhuriyet esasatının daha ihtimamla takviye edilmesine lüzum gördük. Zira eseri yaratmak için kıskanmak lâzımdır. Millî devletin Cumhuriyet ve halkçılığı halkın ruhundan alabilmesi için taze hayat ve hassasiyet vermek lâzımdır. Bu iş için memur edilen 40 arkadaş, yapılması lâzım gelen hususlar için memleketin her tarafına dağılmış ve faaliyete geçmişlerdir.

Halihazırdaki faaliyet, tetkik ve münakaşa sahasında devam etmektedir. Kararlar kongrede verilecektir. Beş altı gün sonra nahiye heyetleriyle temaslarımız bitecek, ocaklar intihabatı yapılacaktır. Bu intihabatta seciye sahibi insanların seçilmesine çok dikkat edeceğiz. Ali Beyin bu sözlerinden sonra, teşkilât sahasında bariz ne gibi şeyler düşünüldüğünü sorduk, şu cevabı aldık:

— Bu vadiye en mühim iş olarak "HALK EVLERİ," namı altında teşkilât vücuda getirilecek ve buralarda halkı

konferanslar verilerek cümhuriyet mefhumunun kökleşmesine ihtimam olunacaktır. Diğer taraftan küçük teşkilâtlar birleştirilecek, merkezleştirilecek ve bunlar daha az masrafla idare edilir bir hale getirilecektir..

Ali Beyin sözleri burada bitmiştir. Bu münasebetle şurasını kaydedelim ki Halk fırkasının bugünkü teşkilâtından memnun olmıyan pek çok kimse vardır. Bir kısım fırka mensupları da bu kafileye dahil olmak üzere..

Bilhassa fırkanın manevî nüfuzundan istifade ederek hususî menfaatler temin edenlerin vaziyeti ziyadesile nazarı dikkati celbetmektedir. Hususî istihbaratımıza göre bu vadiye Ali Beye ve diğer heyet azalarına mühim miktarda şikâyet mektupları gönderilmekte, bu çirkin vaziyet an'atılmaktadır.

Tevfik Hadi B. İşe başladı

Tevfik Hadi B.

Emniyeti umumiye müdürü Tevfik Hadi B. dün sabah Ankaradan gelmiştir.

Tevfik Hadi B. İstanbul Zabıtasını teftiş etmiye başlamıştır.

APTÜLHAMİDE ATILAN BOMBA

Bütün tarihi dekoru, merasimi, hakiki teferruatı ve neşredilmemiş fotoğraflarile beraber "Ziya Şakir," Beyin bu, son derece heyecanlı ve vesikalara müstenit romanı yakında dercedecegiz.

Bugünün Meselelerinden

Köylü Bankaya Borcunu Ödemek İçin Muhtekirlerin Eline Düşüyor

Ziraat bankasının ikrazat vadeleri de azdır ve çiftçinin kredi netayicinden lâyıkile istifadesine meydan bırakmayacak bir şekilde tesbit edilmiştir. Bu vadeleri Türk çiftçisinin vaziyeti ve başka memleketler tatbikatı noktasından tetkik edelim: Tohum ve küçük ziraat vesaiti tedariki, mahsulün iraki masrafları gibi memleketimiz ziraat kredisi ihtiyacının yüzde doksanını teşkil eden krediler azami bir sene müddetle verilir. [Devamı 4 üncü sayfada]

Poliste

Polis Maaşlarına Zam Yapılacak

İstanbulda (3) bin polis vardır. Teftişler neticesinde bunlardan 30 - 40 kişiye işten el çektirilmiştir. Bunlardan bazıları vazifelerine iade edilmişlerdir.

Bu sene İzmir, İstanbul zabıtası takviye edilecek, polis şube müdür ve amirlerinin maaşları arttırılacaktır.

24 Saatte

İki Yangın Vak'ası Kaydedildi

1 — Dün gece saat 20 de Arapcaminde Ziya sokağında Hulûsi Beyin tütün deposunda yangın çıkmış, bir miktar tütün yandı halde söndürülmüştür.

2 — Erenköyünde arabacı Ahmet Efendinin ahırından yangın çıkmış, genişlemeden söndürülmüştür.

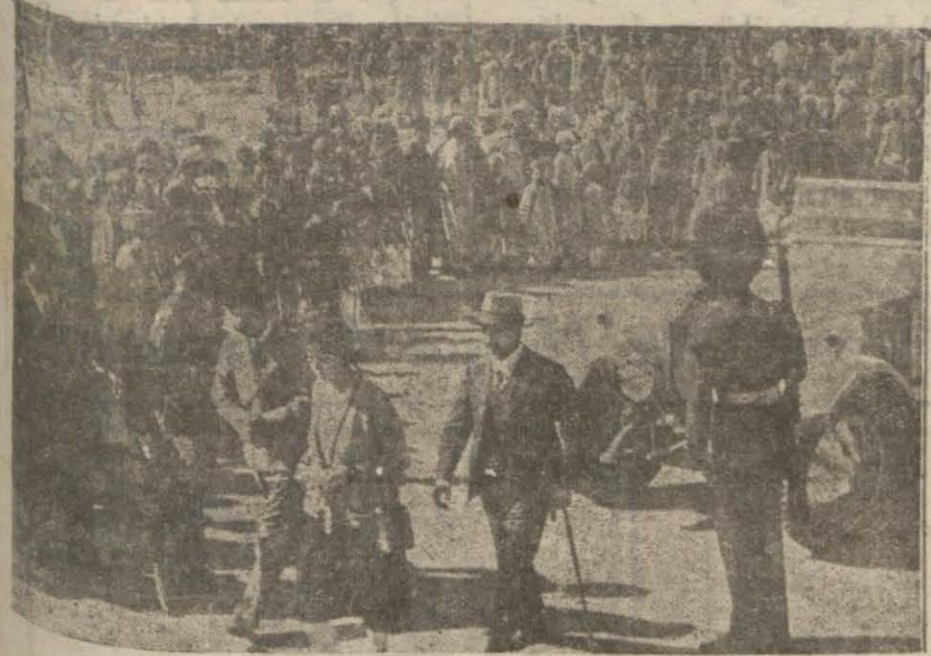
Yaşasın Mefkûre!

Bura Halk fırkası mensupları Serbes fırkanın kendi kendini feshetmesi için ne kimi Mev'it okutarak kimi de kurban keserek bugüne kadar... larına teşekkür şük' ediyorlar. Balıkesir — İst kılal

Başkalarına verirler talkını, kendileri yutarlar salkımı!

Efgan Kırılın Taç Giyme Merasiminden Bir İntiba

Yukarıya koyduğumuz resme dikkatle bakınız: Ön planda müsbet teklilen askerinin yanında bastonlu bir zat göreceksiniz. Bu zat Efgan sefirimiz Hikmet Beydir. Yanındaki Hanım da Tevfik Beyin ve fotoğraf kırılın taç giyme merasimi esnasında Kâbilde alınmıştır. Resme bir defa daha bakarsanız; küçük çobazlar da dahil olmak üzere Hanımın ve zevcine bakmakta olduklarını görsünüz.

Bu resim İngilizce "Sfir, memnunasından ahamıştır. Altında

şu satırlar vardır:

"Türk cümhuriyetinin Kâbil sefiri zevcesile birlikte gelmektedirler. Sefirin asri kostümü ve refikasının peçesiz elbisesi Efganlarda eski bir hatırayı uyandırmış olsa gerektir. Filhakika sabii kral Amanullah bu asri kıyafeti doğrudan doğruya Türkiyeden almış, memleketine kabul ettirmek istemişti."

Sfir, bu satırlarile Efganda açılan asrileşme yolundaki cereyanın durduğuna işaret etmek istiyor. Temenni edelim bu tabmin doğru çıkmasın.

Hergün

Mündericatinizin çokluğundan dercedilememiştir. Özür Dileriz.

21 Bin Lira...

Bu Parayı Vilâyet Geri İstememiştir...

Defterdarlığın, tedrisat vergilerini tahsil ettiği için maarif vergisi kanunu mucibince bu vergileri muhasebe hususiyeye verirken 21 bin lirasını tutarak varidat memurları arasında paylaştığını yazdık ve bu işi de maliyenin böyle yaptığını kaydettik. Dün, bir gazetede 21 bin liranın iadesi için bir talep yapıldığı yazıldı. Hadiseyi vali muavini Fazlı Beyden sorduk. Bize şu izahatı verdi:

— (Maarif vergisi) kanunu mucibince defterdarlık muhasebe hususiyenin bir miktar parasını kesmiş, Muhasebe hususiyeye ise (Tevhidi küsurat) kanunu mucibince bu paranın kesilmemesi lâzımgeldiğini iddia ediyor. Binaenaleyh bir dia ediyor. Noktaî nazar) ihtilâfı hasil olduğu için vilâyet, merci olmak itibarile evrakta vaziyet etmiştir. Her iki kanunun bu husustaki maddeleri tetkik edilerek bir karar verilecektir. Vilâyet ve Vali paranın iadesini istememiştir.

İkramiye

Alınabilir Mi, Alınamaz mı?

Maliye vekâletinden gelen bir havale üzerine tahsil edilen ilk tedrisat vergisi ikramiyesi olarak Defterdar Şefik Beyle ve bazı şube müdürleri ve tahsil şubelerine 21 bin lira ikramiye tevzi edilmiştir.

Bu ikramiyenin sureti tevzi ve verilip verilmeyeceği bir mesele oldu. Maliye vekâleti verilmesi fikrinde, Muhasebe hususiyeye tac tevhidî küsurat kanununun tedrisat vergisi ikramiyesini kaldırdığı fikrindeydi.

Mesele tevzi nisbetsiz olmasından dolayı maliye müfettişleri ve ikramiyenin verilip verilmemesi noktasından da vilâyet tarafından tetkik edilmektedir.

Bir Adamın Barsakları Deşildi

İzmir — Dün gece uzun yolda iki kişi arasında kanlı bir badise olmuştur. Mustafa İsminde birisi Hamza oğlu Hasanı, bir alacak meselesinden dolayı karından yaralamıştır.

Barsakları dışarıya fırlayan Hasanın hayatı tehlikededir.

Güzel Hikâyeler

“SON POSTA,, Güzel Hikâyeler Dercedecek

SON POSTA,, bundan böyle muayyen bir sayfada çok seviliş beyelleceğini ümit ettiği yevmi hikâyeler dercediye karar vermiştir.

Salâhiyetler kalemlerin mahsulü olmasına bilhassa dikkat edilecek olan bu hikâyeler kısmen telif, kısmen de terceme olacaktır.

Terceme hikâyeler dünyanın en beyenilmiş muharir ve müelliflerinin eserleri arasından seçilecektir. Karşılığımız hikâyelerimiz hakkında ayrica fikirlerini bildirebilirler.

Son Posta'nın Resimli Makalesi

* Ateş Değil, Işık *

1 — Namuk Kemal “Müsademe” fikrinden barikâli hakikat çıkar, demiştir.

2 — Bazıları bunu çarpışmadan doğan ateşe benzetirler ve kavgayı onun için yaparlar.

3 — Halbuki münakaşa ve fikir müsademesinden beklenen şey, ateş değil, ışıktır. Ateş yakar, ışık tenvir eder.

BUGÜNÜN TELGRAF HABERLERİ

Ceza Kesilsin

Fakat Kazanç Vasitasından Da Halk Mahrum Edilmemelidir

Çeşme, (Hususi) — Bundan altı ay evvel Çeşmeye kamış yükü ile gelen 15 tonluk Etem kaptana ait yelkenli gemiye hamule satıldıktan sonra rüsumat idaresince vaziyet edilmişti. Bunun sebebi tayfa Eşrefin ihbarı üzerine kayıta bir buçuk kilo kaçak kokain bulunmasıdır.

Mesele adliyyeye intikal ettiği için gemi sahibi kayığına giren suları temizlemek müsadese istemiş, alamamış, kefil göstererek çalışmak ve ileride çarpılması muhtemel nakdi cezayı bu suretle temine başlamak için tekrar müracaat etmiş, gene gümrük idaresi muvafakat etmemiştir.

Sahilde muattal duran bu yelkenli, içine dolan suların tazyiki altında batmıştır. Bu kaçakçının cezaya çarptırılması ne derece doğru ise hakkındaki bu son muamele de o derece gayri tabii değil midir?

M. Nedim

Alman Milyonerleri

ADETLERİ TAM (4000) İ BULUYOR

Berlin, (Hususi) — Almanya Maliye nezaretinin resmî bir istatistikine nazaran Almanyada 4000 milyoner vardır. Bunların içinde 54 kişi 50 şer milyon marktan fazla bir servete maliktir. Bu milyonerlerin 325 i Berlînde, 155 i Hamburgta, 98 i Lâypçikte, 88 i Frankfort'ta, 86 si Münih'te, 79 u Kolonyada, 75 i Drest'te, 65 i Breslavda oturmaktadırlar.

Aynı İhmal

Yumurtalarımızı Beyeniyorlar Ama, Nesinden Şikâyet Ediyorlar?

Hamburg ticaret mümessilimizden Ticaret odasına yumurtalarımız hakkında bir rapor gelmiştir.

Bu raporda yumurtalarımızın renklerinin beyaz olmasından piyasada tercih ve fakat ambalajlarının fenahından ve tasnif edilmemiş olmasından şikâyet edildiği bildirilmektedir.

Ankarada Siyasî Faaliyet Kalmadı

Yeni Bir Fırka Yapmak Teşebbüsleri Yoktur

Ankara, 26 (H. M) — Halk fırkasının içinden yeni bir fırka çıkarılacağı veya Halk fırkasının yardımı ile büsbütün yeni bir fırka yapılacağı ve bu münasebetle sabık Terakkiperverlere mensup bazı Paşaların fikirleri ahındaki hakkında ortaya atılan şayanın hiçbir esası yoktur.

Son zamanlarda ortaya atılan dedikodular, olsa olsa Serbes Cumhuriyet fırkasının infisahından evvel ortaya çıkmış olan bazı rivayetlerin İstanbulda kulaklara geç aksetmiş olmasından doğmuş olabilir.

Bugün Ankarada Halk fırkası grubunun toplantılarını şöyle bir kenara bırakırsanız, siyasî teşekkül hayatında hiç bir faaliyet mevcut değildir.

Müteferrik Haberlerimiz Burada Bitmedi, Lütfen (6) ıncı Ve (7) ınci Sayfalarımıza Bakınız

Şehrimize Bir Yunan Tiyatrosu Geldi...

Dün akşam şehrimize bir Yunan tiyatro heyeti gelmiştir. Heyet şehrimizde on beş gün kalarak Fransız tiyatrosunda temsiller verecektir. Oyuncuları piyeslerin çoğu Fransızcadan adaptedir. Heyet azası buraya gelirken pasaportlarının ihzarında konsolosumuzdan gövdiği teshilatın teşekkürle bahsetmektedirler.

60 Bin Liralık Sui İstimal

Ankara paket gümrüğünde (60) bin liralık bir sui istimal olmuş, devlet şurası, idarî merkeziye müdürü Şevket, istatistik müdürü Mustafa Beylerin muhakemelerine karar vermiştir.

Elâziz Valisin Vefatı

Elâziz valisi Fahri Bey, bir vezife münasebetile gittiği Çarşancakta vazifesi başında vefat etmiştir. Allah rahmet etsin.

İster İnan, İster İnanma!

Hükümet ve Halk fırkası gazetelerinden biri yazıyor:

“... Halk fırkası bir inkılâp fırkası olduğu halde yavaş yavaş bir mütegalibe fırkası halini aldı. Bütün vazifesini, muhtar, belediye azası ve meb'us çıkaran bir intihap çıkışı olmaktan ibaret sandı. Fırkanın kâtibi umumilik bürosu, Türkiye haritasını öntüne almış, şehirlerin, köylerin isimlerini defterine yazmış, ve nüfusa adam kaydederek gibi, kim olduklarına bakmadan her önüne geleni lâfazan inkılâpçı yapmıştı. İnkılâbı yüğürmek işini de birçok yerlerde egraf ve mütegalibe artıklarına, veya o yerlerde halkın en ziyade nefret ettiği kimlere, onlara bırakmıştı. İzmirdeki Kız Salih misali bunun en canlı delilidir.

İzmir gibi bir Efe muhitine isminin başına “Kız,, lâkabı takılmış bir adamın mutemet olmaması için yalnız bu lâkap bile kâfi bir sebep iken senelerce ve senelerce manasız bir adamın üzerinde ısrar edilmiş ve sanki bu fırka, halka karşı inat etmek için kurulmuş gibi “hayır, ille olacaktı,, demiştir. Halk ta inkılâpla alâkası olmayan adamları kullanmakta taannüt eden bir fırkanın inkılâpçılığından bihakkın şüphe ettiği için, fırka ile bütün manevî alâkasını kesmekte tereddüt etmemiştir.”

Bunu yazan Halk fırkası gazetelerinden biridir. Biz okuduğumuz zaman hayret ettik ve gözümüze inanmadık. Sen de ey kari:

ister inan, ister inanma!

Sözün Kısası

Ayna Arıyan Bir Zarif

Dedi ki:

— Bize muhalifti, acı sözlü idi, serkeşti, filandı, falandı ama, doğrusuya şu Serbes fırkanın kapanmasına teessüf etmeye bizim fırkadakiler, hep, evlerinde aynasız kalmış ailelere döndük. İnsan nekadar çirkin ve kusurlu olursa olsun aynaya bakmadan duramıyor. “Yani, sizin anlayacağınız, Sebes fırkanın kapanması aynasız oldu.

“Tam bugün bizim fırkaya biraz tuvalet yapacağız, solgun yerlerine biraz allık, buruşuk yerlerine biraz podra, sert yerlerine biraz krem süreceğiz; fakat ayna ortada yok. Tovaleti ezberden yapmayı mecburuz.

“Bugün merhum fırkanın meriyetlerini anlıyoruz, fakat henüz itirafa cesaret edemiyoruz.

Ben sordum:

— Gazeteleriniz size aynalık etmiyorlar mı?

— Biliyorsunuz ya, onlar dev aynasıdır; biz artık kendimizi tabii aynalarda görmek istiyoruz.

— Ben size mükemmel bir ayna tavsiye edeyim mi?

— Rica ederiz.

— Milletın gözlerine bakınız. Hakikatin bundan mükemmel aynası olmaz. Orada kendinizi görürsünüz. Hem bunlar, Serbes fırka gibi değildir, kırılmaz, canlı aynalardır. Sayıları da pek çoktur: Ben diyeyim on iki, siz deyin on dört milyon!

Bakkallar Ve Şekerciler

Bu İki Esnaf Cemiyeti Neler Yapıyor?

Bakkallar cemiyetinin reisi Ziya, kâtibi umumisi gazeteci Ekrem Beydir. Cemiyet bakkalları belediyenin yaptığı yeni talimatnamenin ahkâmından haberdar etmekte, dükkânlarını temiz tutmalarını, musaddak terazi kullanmalarını, mahlût yağ satmalarını temine uğraşmaktadır. Cemiyet heyeti idaresi bakkalların asrileşmesine de çalışmaktadır.

Şekerciler cemiyetinin reisi Kâzım, kâtibi umumisi Şefik Beydir. Cemiyetin (1100) azası vardır. Cemiyete mukayyet olmayan (500) kişinin cemiyete kaydı için uğraşmaktadır. Heyeti idare şunları yapacaktır:

- 1 — Şekercileri belediye cezalarından siyanet etmek.
- 2 — Fakir şekercilere fabrikalarda iş bulmak.
- 3 — Sermayesiz şekercilere 100 - 150 lira kredi vermek.
- 4 — Çalışmayacak kadar fakir azaya haftada 3 - 5 lira muavenette bulunmak.

Fena Bir Şayia

İzmir — Gönen kazasında zürra elinde hiç tütün kalmadığı İzmirde işaa edilerek müstahabiller müşkül vaziyete düşürülmüşlerdi. Gönenen İzmir ticaret odasına bir mektup gönderilerek bu şayialar tekzip edilmiştir.

Halk Fırkası

Samsun Teşkilâtı Değişti

Samsun, 24 (A. A.) — Hasan (Trabzon), Fuat (Rize), Aziz Sami (Erzincan), Nafiz (Erzurum) Beylerden mürekkep C. H. F. teftiş heyeti Samsun muntakasında fırka kongresi hazırlıklarına başlamış ve icap edenlere tebligatta bulunmuştur.

Fırkanın bugünkü vaziyeti ve ötedenberi tarzı faaliyeti ve hususile son belediye intihabatında görülmüş olan teklike şayan bazı muameleler dolayisile yapılmakta olan tahkikat esnasında vilâyet ve merkezi kaza idare heyetlerini teşkil eden kongre intihabatı netayicinden evvel vazifelerinden çekilmeleri tensip olunmuştur.

Burdur'da Teşkilât

Burdur, 24 — H. fırkası teşkilâtını yapmak üzere bugün meb'uslardan Rasih ve Şemsettin Beyler geldiler. Muallimler birliğinde halk ile temasta bulundular. Yarın Antalya'ya gidecekler ve tekrar buraya avdet edeceklerdir.

Borçlarımızı Ödiyeceğiz

Ancak Alacaklılardan Hüsnüniyet Bekleriz

Dayınlar vekilleri meclisi ile 928 senesinde Pariste bir mukavele imzalandı. Bu mukavele ile borçlarımızı ödemek için muayyen bir taksit kabul ettik. Taksitin günü geldi, fakat iktisadî va mall buhran dolayisile bunun üçte birini verebileceğiz. Dünyunu umumiyeye meclisi tamamını istemekte ve bu ayın on altısında hükümetimize çektiği bir telgrafta taksitin tamamı verilmediği takdirde bizim taahhüdümüzü ifa etmediğimizi ilân edeceğimizi bildirmektedir. Hükümetimiz evvelki günkü heyeti vekile içtimanda meseleyi görüşmüş; meclise müdellet, hüsnüniyet sahiplerini ilna edici mahiyette bir cevap vermiş ve Dünyunu umumiyeye meclisini Ankara müzakeratını devam ettirmeye davet etmiştir.

6 Milyon Lira Dün Osmanlı Bankasına Yatırıldı

Ankara, 25 — Bugün hükümet, Dayınlar emrine, Osmanlı bankasına altı milyon lira tevdi etti. Dayınların bu parayı kabul edip etmeyecekleri malûm değildir.

Bugünün Meselelerinden

KÖYLÜ BORCUNU NASIL ÖDÜYOR?

Muhtekirlerin Eline Düşüp Borca Batarak.

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

Fakat bu "bir sene", müddet diğer mevduat gibi tamamen itibaridir ve tatbikattaki tecellisi başkadır:

Vadeler iki harman arasında maksurdur. Kredi tohumun atılması açıldığı ve hitamı vade dahi mahsulün idrakinden bir ay evveline tesadüf ettirildiği için fihiyatta vadenin azami müddeti dokuz ayı geçmez. Müddet azlığının tesirini kendini şu tarzda gösterir:

Köylü mahsulünü idrak etmeden bir ay evvel resmi ödeme ihbarnamesini alır. Bu ande en kudretli çiftçinin on para vermeye iktidarı yoktur. Takibat çiftçinin mahsulünü idrakinden bir ay evvel başladığı için namuslu Türk köylüsü endişeye düşer, kıvrılır.

Tediye intizami hakkında manevi bir itiyat tesis etmek milli bir müessesenin vazifesi iken Ziraat bankası bunun aksini ihtiyar etmiştir ve bu mevzuat karşısında Türk köylüsünün ilk vafı "borcunu geç ve icrai takibat neticesinde ödiyen bir müşteri", olmaktadır.

Köylü aldığı ihbarname müderecatının infazı telâşile mahsulünü hemen idrak eder etmez derhal satar; satmazsa icra memuru yahut banka memuru gelir, haczeder. (Bu faciayı ve Türkiyede mahsul fiyatlarının düşüklüğüne saik olan tesirleri bankanın alacaklarını tahsil hususunda takip ettiği prensipleri teşrih ederken tavzih edeceğiz.)

Banka kredisinin vade darlığından mütevellit menfi tesirlerinden en fazla istifade eden muhtekirdir ve ahıscıdır. Bunun içindir ki Ziraat bankası kredisinin memleket istihsalâtına yapabildiği müsbet tesirler köylünün muhtekire olan borçlarının faizlerini temin etmekten fazla bir kudret göstermiyor.

Bu şerait altında zirai hayatımızın küçük uzuvlarına bir canlanma ihtimali tasavvur olunamaz. Halbuki müsait vadeli krediler mahsulün idrakinde köylüye nisbi bir serbestlik verir, mahsulünü en fena şerait altında piyasaya çıkarmaya mecbur etmez, gerçi denilebilir ki "Banka bunu yapmazsa muhtekir yapacaktır. Şu halde banka daha evvel davranmış."

Muhtekirle mücadeleyi onun ile teşriki mesai şekline sokmamalıdır. Bu mücadelenin ilk şartı kâfi ve müsait kredidir. Yoksa banka tahsilât içinde muhtekirle yarışa çıkarsa Türk çiftçisi ihtikardan ilelebet kurtulamaz.

★

Arazi imarı ve büyük ziraat

ÇOK ÇOCUKLU AİLELERE YARDIM EDİLİYOR...

(Hıfzıssıhha) kanunu mucibince altı ve daha ziyade çocuk sahibi ailelere nakten yardım yapılmak esası kabul edilmiştir. Para istomiyenlerde madalya verilmek suretile mükâfatlandırılmaları yine kanun icabıdır.

Bu haktan istifade etmek isteyen çok çocuklu aileler hükümete müracaat edebilir. Fakat işleri çok olup ta haklarını takip edemeyecek bulunanlar varsa bize resim, isim ve adreslerini göndersinler. Haklarını arar, neticeyi

kendilerine bildiririz.

★
Kanunun verdiği haktan istifade etmek arzusu ile bize müracaat eden ailelerden bir grupun resmini daha neşrediyoruz:

1 — İzmir civarında, Balçova köyünden Abdullh Efendi ve refikası Hatçe H.

Çocukları: Hüseyin, İsmail, Orhan, Turhan, Zeynep, Kadriye Hanım ve Efendiler.

2 — Kanlıcada Muhacir caddesinde, 17 No. da Abdurrahman Ağa ve refikası Hasi-be Hanım. Çocukları: Şakir,

Abdülâziz, Salih, Saim, Bedriye, Sabriye, Zekiye Hanım ve Efendiler.

3 — Edirne'de Suadiye caddesinde No. 17 de Karaağaçlı Osman Ef. ve refikası Zilha Hanım. Çocukları: Rüstem, Ali, Mustafa, Hadiye, Sadiye, İsmail H. ve Ef. ler.

4 — Ayvalık Sakarya mahallesi Girit-Resmo mübadillerinden ve Arabalı oğullarından Ali oğlu Hasan Ef. ailesi.

5 — Beykoz Yahıköy, Ek-

mekçibayırı 64 No. da kundura fabrikasında müstahdem Mehmet Yaşar Ef. ve refikası Nadire hanım, çocukları: İbrahim, Niyazi, İhsan, Rauf, Ülfet, İbrahim, Nurettin, Fevziye hanım ve Ef. ler.

6 — Beşiktaşta, köyiçinde, kilise sokağında (2) numarada Akif Efendi ve refikası Necmiye Hanım. Çocukları: Fethi, Fehime, Fehmi, Emin, Behzat, Nevzat Hanım ve Efendiler.

7 — Edirne'de Türkoğlu mahallesinde 22 No. da bakkal Nesim Karkaşov Ef. ve ailesi

Behçet Bey

Tütün İhisar Müdürü Başvekil Nezinde

Ankara, 26 (Hususi) — Tütün inhisarı umum müdürü Behçet Bey, dün İsmet Pş. tarafından kabul olundu. Tütün inhisarının mübayaa kabiliyeti ve 1929 senesi tütünlerinin alınıp alınmaması hakkında izahat vermiştir.

aletleri satın alınması için verilen avansların müddeti 3, azami 5 senedir. Bu müddetler Türkiyede arazi randemanının ve çiftçi kazancının azlığı karşısında basit bir imar teşebbüsüne bile kâfi addedilemez. Bu sahaya diğer bir yazımızda ayrıca tetkik edeceğiz.

Diğer memleketler tatbikatına gelince: Tohum ve idrak masraflarına ait krediler onlarda da azami bir senedir ve belki banka onları örnek ittihaz etmiştir.

Fakat unutulmamalıdır ki o memleketlerin zirai kredi teşkilâtı vâsi, bilhassa zirai sigortaları mütakamildir. Bizde henüz ismi mevzu bahis olan teşekküller oada taazzuv etmiş ve hatta ihtiyarlamıştır.

Hayrette kalacaksınız !

Bugünkülerle dünküler

Eskilerle yeniler

Hep orada

buluşacaklar

30 Teşrinisaniyi

bekleyiniz

Çivit Fabrikası

Bir ecnebi grup İstanbul'da büyük bir Çivit fabrikası açmak için hükümete müracaat etmiştir. Fabrika komşu memleketlere de ihracat yapacak kadar büyük olacaktır.

Çarpışan Otomobiller

Dün gece saat yarımaya doğru Galatasarayda, İngiliz sefareti karşısında birbirine amut olan iki sokakta şoför Ahmet efendinin idare ettiği (2282) numaralı otomobil ile şoför Halil Efendinin idare

Balıkçılık İçin

Dört Mütahassıs Daha Getirilecektir

Son zamanlarda gerek Ticaret odası ve gerek İktisat vekâleti balıkçılığımızın asri bir şekle ifrağı ve inkişafı için tedbirler almakta, çareler aramaktadır.

İktisat vekâleti bu iş için Avrupadan (4) mütahassıs daha getirecektir. Odadaki komisyonun hazırladığı rapor Çarşamba günü oda meclisinde görüşülecektir.

Rapordaki mühim esaslar şunlardır:

1 — Balıkçılara kredi; bu iş için mümkün olursa bir banka tesisi.

2 — Balık konservaciliğinin inkişafı için konserva fabrikaları açılması.

3 — Memleket dahilinde balık nakliyatı için şimendifer tarifelerinde tenzilât.

4 — Tuzun balıkçılara maliyet fiyatına verilmesi ve saire.

Dün gece saat yarımaya doğru Galatasarayda, İngiliz sefareti karşısında birbirine amut olan iki sokakta şoför Ahmet efendinin idare ettiği (2282) numaralı otomobil ile şoför Halil Efendinin idare ettiği 1908 numaralı otomobiller birbirine çarpmışlar her ikisi de hasara uğramıştır. Otomobillerin içindekilere birşey olmamıştır. Polis hadiseye vaziyet etmiştir.

Sırp Takımının Gelmesi Suya Düşüyor

Yugoslavyanın 1929 senesi şampiyonu "Beogradski," takımını yarın şehrimize gelecekti. Dünkü nüshanızda da bundan kısaca bahsettik.

Fakat dün akşam gelen bir telgraf vaziyeti değiştirmiştir. Takım hakkında mütaleamızı yazdıktan sonra bu telgrafa ait malûmatı aşağıya dercediyoruz:

Bu Sırp takımının son aylarda yaptığı maçlara ve kazandığı muvaffakiyetlere bakarsak, birinci sınıf bir ekip olduğu meydana çıkar. Gelecek takımın kuvveti hakkında karilerimize bazı malûmat vermeyi faydalı buluyoruz.

Yugoslavya, on bir milletin iştirak ettiği dünya kupası maçlarına seçtiği takımı Beogradskiden sekiz oyuncu almış ve neticede 4 üncü olmuştur.

Böyle, içinde beş tane pek kuvvetli takım bulunan muazzam bir imtihanda dördüncü çıkmış olan bir ekipe sekiz oyuncu verebilen bir takım her halde kuvvetlidir.

Son aylarda oynadığı her maçın kazanmış olan Beogradskinin mağlûpları arasında şu mühim takımları sayabiliriz.

1 — Macaristan ve Merkezi Avrupa kupası şampiyonu Uyběst, 2 — Hungarya, 3 — Frenc Varoş, 4 — Boçkaya.

Rekoru pek zengin görünen böyle bir tim karşısında bizim çocukların nasıl bir oyun oynuyacakları hakikaten şayanı dikkattir.

Eğer bu takım tam kadrosu ile gelirse bize güzel bir oyun seyrettireceği muhakkaktır.

Takımın tehlikeli oyuncular arasında Yugoslavyada gol kralı lâkabile pek sevilmiş olan sağcı (Maryonoviç) ön safta gelir. Oyuncuların birçoğu hayli defalar enter-nasyonal olmuştur.

Ne yazık ki, böyle bir takım havaların bozduğu bir zamanda geliyor. Üşümeden tatlı tatlı seyredemeyeceğiz. Seyircilerin ve oyuncuların talii iyi giderse cumaya hava açar belki.

E. Ş.

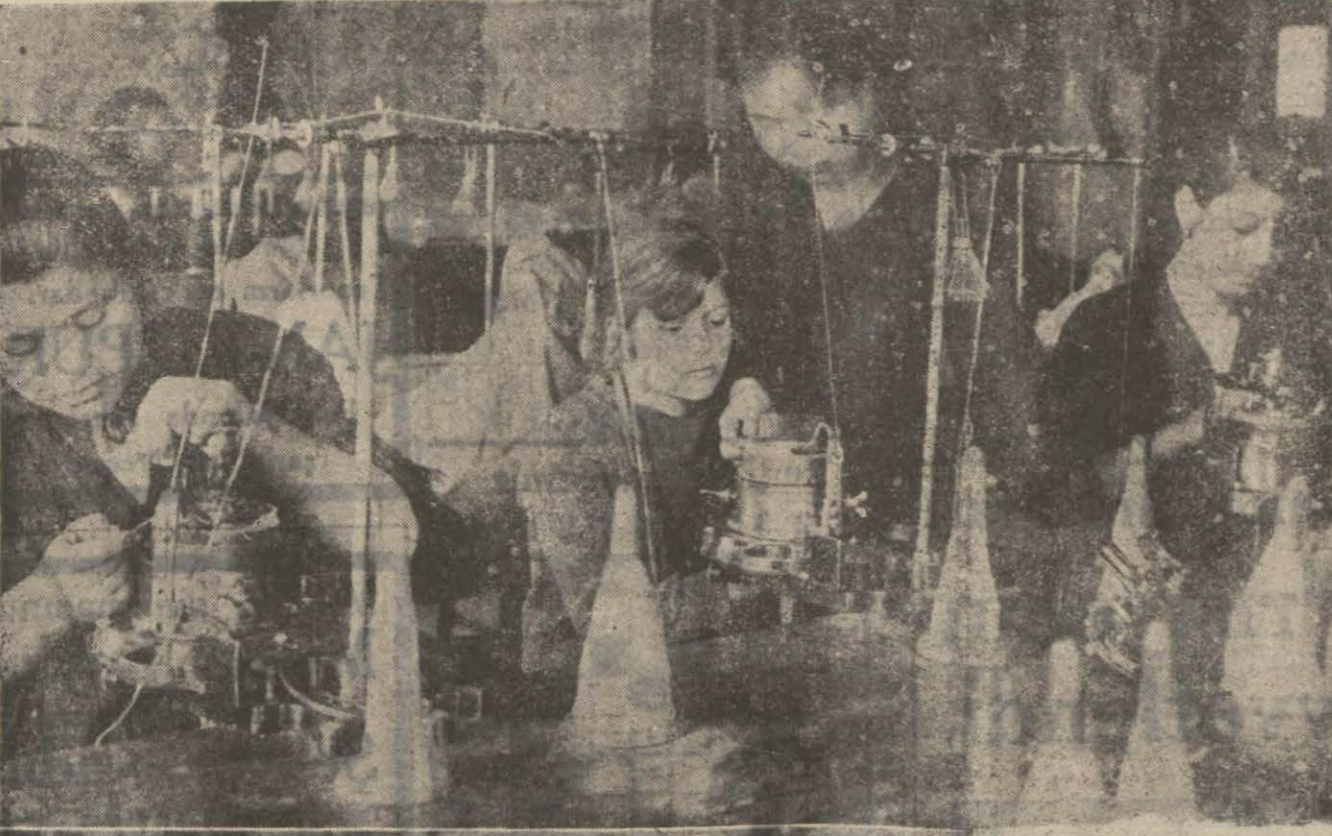
Gelen Telgraf

"Slavya ve Sparta ile Pragda yaptığımız maçlar neticesinde oyuncularımızın ekserisi sakatlandığından bu hafta gelemeyeceğiz. Arzu edilirse (18) ve (20) kânun-evelde oynamak üzere gelebiliriz."

Bu telgrafa cevap verilemiş de verilecek cevabın müsbet olmayacağı zannedilmektedir.

Balkan Kupasına Davet Edildik

Balkan kupası kâtibi umr-misi (Androviç) tep intikam maçları 931 senesinde Sofya, Bükreş, Belgrat ve Atina'da yapılmak üzere 931 nisan ve mayıs ayları zarfında Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan takımlarının şehrimize gelmeleri teklif olunmuştur.

Kari Gözile
GördüklerimizGünde Otuz Kuruşa On Bir Saat
Çalıştırılan Yavruları Kurtarınız

Küçük yavruların çalıştıkları yerlerin bazılarını tesbit ettik: 12 yaşından aşağı çocukların çalıştığı fabrikalar:

Devlet Fabrikaları

Ortaköyde: Fer'iye tütün ambarı.

Üsküdar'da: Toptaşı tütün deposu.

Şehreminde: Çapa tütün deposu.

Ahırkapıda: Dikimhane tütün deposu.

Cibalide: Tütün fabrikası.

müdüriyetine Tütün inhisarı tabi ve binaenaleyh hükümet fabrika ve depoları olan bu yerlerde 200 küçük çocuk çalışmakta ve bunlara 15 kuruştan 30 kuruşa kadar yevmiye verilmektedir.

Hususî Müessesat

Ve Fabrikalar

Perşembepazarında Keri tütün fabrikasında 20 - 25 çocuk vardır. 25 - 30 kuruş yevmiye alırlar. Günde on bir saat çalışırlar.

Galatada Arapcamii civarında Çilata meca sokagında Hâmit Beyin Sadikiye tütün ardiyesinde: 15 - 20 çocuk çalışır. Günde 20 - 25 kuruş yevmiye alırlar, günde on bir saat çalışırlar.

Besiktâşta Hayriye iskelesinde Vikis Ayusturya tütün fabrikasında 20 - 25 çocuk vardır. Yevmiyeleri 25 - 30 kuruştur. günde 11 saat çalışırlar.

Kantarçılarda Hüseyin Bey ve biraderleri tütün fabrikası: 12 - 20 çocuk vardır. 25-30 kuruş yevmiye alırlar. 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

25 - 30 kuruş yevmiye alır ve 11 saat çalışırlar.

Perşembe pazarında R. Ardomislasky kutu fabrikası: 10 - 12 kız vardır.

Kadın Ve Kalp İşleri

Evlendikten Sonraki Hastalıklar

Karı Veya Koca Hastalanırsa Ne Yapmalı?

Bir Veremli Kocanın Derdi

Kanun, evlenmeden evvel kızı da, erkeği de müayeneye tabi tutuyor. Bu suretle sari bir hastalığa tutulmuş olanları, hastalığını başkasına geçirmekten menediyor.

Fakat evlendikten sonra da hastalananlar vardır. Meselâ ben bir genç tanırım ki bugün evleneli üç sene oluyor. Gençliğinde sağlam ve sıhhatli bir gençti. Fakat evlendikten bir sene sonra müthiş surette zayıfladı ve nihayet geçen sene doktorlar ciğerlerinde verem tahrifatı gördüler.

Buna benzer birçok vakalara tesadüf edilebilir. Evlendikten sonra teverrüm eden kadın veya erkeklere her vakit tesadüf edilebilir.

Böyle bir hal vukuunda ne yapılabilir? Bana karilerimden biri böyle bir sual soruyor. Diyor ki:

"Doktorlar bir kenara çekilip istirahat etmekteyim lâzım geldiğinde ısrar ediyorlar. Halbuki karım buna razı olmuyor. Benim evden başka yerde yatmama razı olmuyor. Bulduğumuz evde kalırsam ölümüm muhakkak. Karımı nasıl kandırırım.."

Bir defa bu kabil vakalarda değil yalnız karı kocanın birbirine, hatta hükümetin bile onlara müdahale hakkı vardır. Hiç kimse hastalığını başkalarına aşlamaya salâhiyettar değildir. Kadın buna razı olsa bile kanun ve hükümet bunu mender.

Hastalanan hangi tarafısa, hastalığın sari şekil aldığı günden itibaren evle alakası kesmesi, karısını ve çocuklarını koruması lâzımdır. Bunun için icap ederse talâka kadar bile gitmek caizdir.

Son zamanlarda medeni memleketlerde bu kabil hastalıklı karı kocaların çocuk yapmaları menedilmiştir. Hastalıklı ana babadan doğan çocukların da hastalıklı ve bozuk

Yün Kollu Elbise

Resimde de göreceğiniz gibi bu elbisenin en şayanı dik kat olan noktaları kolları ile yakasıdır.

Etek kloştur. Manto altında ve ev içinde giyilebilir ve çok yararlı.

Diyaribekir Bankası

Ankara, 26 (Hususî) — Diyaribekirde Diyaribekir bankası namile kurulan edilen bankanın teşekkülü heyeti vekilece tasdik olundu.

çıkıkları sabit olmuştur. Onun için evliler arasında da hastalık tecviz edilemez.

Hanımteyze

TAKVİM

Gün 30 27-Teşrinisani-930 Kasım 18

Arabi	Rumi
5- Recep - 1349	13-Teşrinisani - 1316
Vakit-Ezani-Vasatı	Vakit-Ezani-Vasatı
Güneş 2. 18 7	Akşam 12. — 16.43
Öğle 7. 18 14.1	Yatsı 1.37 18.21
İkinci 9. 46 14.29	İmsak 12.32 5.16

Eytam Bankası

Bu İşe Derhal Cevap Vermelidir

Eytamın paraları ütedenberi eytam idaresi denilen köhne bir idare tarafından alınıp, bu parayı almak için çok zahmetler çekildi, hatta gaybolurdu. Eytam bankası teşekkül etti, sevindik. Artık sari bir idare teşekkül etti, bu paraları alıyacak, kolayca alınacak dedik. Seneler geçti, büyüyen yetimler paralarını almak istediler. Kasabalarda malsandıklarına baş vurular: "Bankada, denildi. İzmir kadar gidenler birçok muamelelerden sonra: [Paramız yok, lunca veririk!] cevabı verildi. Bunu görenler paralarını gene almıyacağına kani oldular. Günün birinde Salihlide sanık muallim Bahri Bey namında bir zat İzmirden elinde bir defterle geldi. Salihlide ve köylerinde eytam parası olanları defterinden bulup haber gönderdi. Herkes sevinerek koştu. Yücede yirmi, on beş ile almaya razı olarak noterlikten vekâlet verdiler, paralar hemen geldi. Hâlâ da bu muameleler devam ediyor. Yalnız burası için değil, civar kasabalara da gidiyor. Eytam bankası, Ziraat bankası vasatla bu işi yapamaz mı? Sonra paraların faizi nerede?..

İşte bizim modern banka halka böyle hizmet ediyor. Hükümetin ve alâkadar olması lâzım gelen vekâletin nazarı dikkatini celbettim, tesiri olmadı. Bir defa da size anlatıyorum, belki negredersiniz, tesiri görülür. Hizmet etmiş oluruz.

Salihli:

Tekin

Piyanko Biletlerine Dair

ANKARA TAYYARE
CEMİYETİ ŞUBESİNE

Efendim,
Tarihlerini unuttuğum (SON POSTA) gazetesinde piyanko biletlerine dair bir hemşerimin mektubunu ve buna verilmiş cevabınızı okudum. Bu cevabın benim gibi birçok tütün satan ve bilet satarak bayilik yapmak ve para kazanmak istiyen vatandaşları memnun etmiştir.

Bu münasebetle sizi biraz rahatsız etmek isterim: Biliyorsunuz ki Ankara şehri küçük olmakla beraber dağılmıştır. Birçok insanlar vardır ki kaleden aşağı inmemiş ve şimdiye kadar şehire alâkadar olmamışlardır. Binaenaleyh bayilikleri Anafartalar, Samanpazarı, Alapazarı, Cebecli... gibi birçok bayiliklere ayırırsanız hem siz yani cemiyet daha fazla satış temin eder, hem de bu birkaç bayil ekmeğimizi kazanırız. Bu işi bir kişiye vermek doğru değildir. Ayda her yıl olan üç dört bin lira kâr bir kişiye vermek demektir ki biz küçük bayilerin gadrini mucip olmaktadır. Ankaradan başka hiçbir yerde bu usul cari değildir.

Eğer maruzatınız kabul ediliyorsa şubeden şube, kaç bayilik yapılacak ve nerelerde olacak ve şartları ne olacak ve hangi tarihten başlayacaksa bunu bildirmelidir ki biz de ona göre tertibatımızı alalım ve hazırlanalım.

Ankara, Samanpazarında tütün ve pul bayii
Şakir

Yeni Sihat kanunu memlekette on iki yaşından aşağı çocukların fabrikalarda çalışmasını menediyor. Kanunun tatbikine başlanmış olduğu için fabrikalarda çalışan bu Türk yavrularının kurtarılması zamanı da gelmiştir. Dün muharrirlerimizden biri bazı fabrika ve müesseseleri gezmiş, çok feci sahnelerle karşılaşmıştır. Muharririmiz müşahedelerini şöyle anlatıyor:

İstanbul muhtelif semtlerinde, resmî ve hususî, müesseselerde 12 yaşından küçük çocuklar çalıştırılmaktadır.

Henüz neşvü nemalarını yapmamış olan bu yavrular, ekseriya, pis, karanlık, havası bozuk ve tozlu fabrikamsı yer-

lerde günde 15 - 30 kuruş almak için sabahın saat yedi buçuğundan akşamın altısına kadar işçilik etmekteydiler. Fabrikacılar küçük çocukları niçin erkek ve kadınlara tercih ediyorlar, bilir misiniz?

Çocuklara kadın ve erkekler kadar iş gördürmek ve buna mukabil daha az para vermek mümkündür de onun için! Bu çocukların çoğu babasız, yahut ta anasızdırlar. Hayat bütün ağırlığı ile bunların küçük omuzlarına çökmüş; onları yaşamak için çalışmaya mecbur etmiştir.

Memlekette fabrika az; işçi yavru çok. Fabrikacılar az paraya kanaat edenleri tercih ediyorlar.

hyor? diye sordu.

— Bilmem... Bu hayattan hoşlanmıyormuş. Galiba Fatih, Fatihdeki evde oturmak istemiyor.

— Oraya kadar haklı. Taş ev tahta evden, elektrik petrolden, otomobil arabadan, makine hayvandan ve âvanta hacıyağından daha iyidir.

— Bu kadarla kalsa iyi. Balolara gitmek istiyor, lüks yaşamak istiyor.. Ben hissetmiyorum değilim. Arzular böyle başlar.

Ferit bir daha güldü: — Evet, dedi, bizde medeniyet fikri, bir kültür meselesi olarak anlaşılır. Hele kadınlara bunu bir fantezinin hududu içinde görüyorlar. Fakat bence bu, daha iyi.

— Neden?

— Kadındır, medeniyeti gözlerle anlamaya mahkûmdur. Bunlar, hakiki medeniyetçilerden haba bahtiyardırlar: Şekillerle iktifa ederler ve renklerin değişmesi onları eğlendirir. Fakat hakiki terakkiye inanan, kültür sahibi bir Amerikalı kızın sukutu hayalini düşün! Herşeye vâsil olmuş, fakat hiçbir şey bulamamıştır. İçerinde intihar edenler var. Bu daha fena. Zira onlar için medeniyet, cazip bir renkler âleminden ibaret değildir. Onlar bütün ümitlerini insanlığın muhteva olarak tekâmülüne bağlamışlar ve büyük harp misalile de aldandıklarını anlamışlardır. Onlar ideal sahibidirler; Bizimkiler fantezi düş-

künü; onların aldanışı daha korkunçtur.

— Bilmem. Bu benim çok siririme dokunuyor. Eskiden böyle değildi. Şimdi ben bu kızla evlenmeye de mecburum.

İkisi de, aynı meseleyi; başka başka istikametlerde düşünmeye başladılar. Şinasi müsbet ve basit teferruata dalmıştı. Nerimanla baloya nasıl gideceklerini düşünüyordu. Bu refakati kabul ettiğine fena mı etmişti?

— Bir balo varmış, ona gitmek istiyor. Bende kabul ettim, dedi.

Sonra Feridin yüzüne dikkatle bakarak sordu:

— Fena mı ettim?

Feridin aklına yine Macit gelmişti.

— Baloda kimler var? Diye sordu:

— Neriman. Macit davet etmiş, o da bensiz gitmek istemiyor.

— Macitle bu kadar dost musunuz?

— Ben değilim. Aylardanberi onu iki defa ya gördüm, ya görmedim. Fakat, Neriman galba ona tesadüf etmiş.

Şinasi birdenbire kararını değiştirdi ve Feride herşeyi anlatmak istedi:

— Hayır, dedi, tesadüf te değil.. Pak nedir..

Tramvay meselesini anlattı. Macitle Nerimana dair bazı dedikodular duyduğunu şöyle dedi:

— Nerimanın benden gizlediği hareketler var, buna eminim, dedi.

[Arkası var]

Tefrika numarası: 36

PEYAMİ SAFA

SON POSTA'nın Edebî Romanı

FATİH - HARBİYE

Şinasi, tevekkülle, başını salladı:

— Eh... Hemen hemen, iki noksanına veya bir fazlasına bakalım, mesele de budur.

Ferit düşündü: "Bu iki noksan arasında Macit te var mı?"

Şinasi meseleyi biliyor mu?..

— Bunun sizin aranızda büyük ihtilâflar açabileceğini biliyorum. Fakat Neriman bu meseleler nerede geliyor?

— Nereden olacak? n. emlaketten... Küçük hanım asri-

leşmeye karar verdi. Açıkça söylüyor: "Ben medeni bir kız olmak istiyorum!" diyor.

Ferit gülümsedi. Bu, bir entelektüeldi ve yalnız bir Türk kızının ruhunda değil, Avrupanın göbeğinde, hâlâ, sahte kıymetlerinin yeniden tetkiki için şiddetli münakaşalara sebep olan medeniyet meselesinin, basitleşe basitleşe Nerimanın ağzında aldığı bu gültünc formül tuhafına gitmişti. — Medeni olmaktan ne an-

ENVER PAŞA

Buharada Öldürüldükten Sonra Efganda Nasıl Tahrikât Yapıldı?

Anlatan: Agabekof: 14

Az sonra Türk ricalinden Cemal Paşa Kâbile gelmiş idi. Kendisi ile görüştük. Cemal Paşa, Efgan kabilelerini İngilizler aleyhine tahrik edip isyan çıkarmak lâzım geldiğini söyledi. Mutabık kaldık.

Bu iş için lâzım olan para ve cephanenin kâmilien Rusya tarafından temin olunacağını da söylemiş, bu sözlerini o zamanki Rus sefiri Raskolnikof ta tasdik etmişti. Biz, büyük oğlumla beraber Bezi-ristana geçerek on sekiz ay bu isyanı idare ettik. İngilizlere çok zarar verdirdik. Fakat vad edilen para ve cephaneden eser görmedik.

Şehislâm bu vak'adan sonra şu teklifi yaptı:

— (Host) ta çıkan isyanı idare etmeyi tekrar kabul eder, İngilizleri müşkül vaziyete sokarım. Fakat bunun için 100 bin rupiye, 5 bin tüfek ve beher tüfek için de 100 fişek isterim.

Teklif cazip görünüyordu. Arzusunu derhal Moskovaya bildirdim. Kısa bir zamanda alacağımı ümit ettiğim cevabı da kendisine ulaştıracağımı söyleyerek şehislâmın evinden ayrıldım.

İlk posta ile şeyhin teklifini Moskovaya (U. G. P. U.) teşkilâtına yazdım ve kısa bir zamanda cevap verilmesini rica ettim. Cevap, filhakika uzun sürmedi ve esas itibarile müsabet çıktı.

Bu şekil anlaşma muvafık görülmekle beraber silâh gönderilmesi meselesi muvafık görülüyordu. Çünkü bu derece mühim miktarda silâh ve cephaneyi İngiliz ve Efgan hükümetlerinin gözü önünden geçirmenin mümkün olamayacağı bildiriliyor, aradaki münasebetin bozulması ihtimaline işaret olunuyordu.

Biz işleri bir yoluna koymak için bu şekilde müzakerede bulunurken ramezan ayı gelip çattı ve galiba tuttuğu orucun tesirile olacak, az müddet sonra şehislâm efendi de ölüverdi. Proje, suya düşmüştü.

Şeyhülislâmın ölümünden bir ay sonra oğulları ile muhabereye başladım ve onlarla da ayrıca anlaştım.

Şeyhin oğulları Mevlevî Mansur isminde birini de içlerine aldılar. Bunlar Celâlâbat ile Gazne arasındaki kabileler içinde, tahrikât yapmakla meşgul olacaklardı.

Mevlevî Mansuru daha Taşkente iken tanıdım. O vakit Mevlevî Mansur Ankara Efgan sefaretî başkâtibi idi ve mezunen Rusya tarikle Efganistanı gidiyordu.

Mansur daha yolda iken casuslarımız onun gelmekte olduğunu öğrendiler, aynı zamanda Taşkente'ki Efganlara bazı mektupları hâmil bulunduğunu ve bu adamın casus olması ihtimali mevcut olduğunu bildirdiler.

Mevlevî Mansur, beraberinde şüpheli sandıklar da getirmekte imiş.

Taşkende uğruyan ve az bir müddet durup dinlenen bu

adam Efganistanı hareket etti. Ve diplomatın hareketi ile beraber Efgan - Rus hududunda bulunan (Kuşk)taki adamımıza lâzım gelen tahrikat verildi.

Kuşktaki adamımız meseleyi anlamış ve Mevlevî Mansuru elinde diplomatik pasaport bulunmasına rağmen tevkif etmiş ve üzerinin aranmasını temin etmişti.

Mevlevî Mansur buna mani olmak istemiş, fakat fena halde dövülmüş ve emre itaatle içbar olunmuştu. Neticede Efgan hükümeti Sovyet hariciye komiserliğine bir nota verdi. Hariciye komiserliği de bu işin tahkikine beni memur etti.

[Arkası var]

Devlet Şurasının Yerinde Bir Kararı Cemiyeti Tedrisiyenin Vaziyeti Kuvvetlendi

Cemiyetin idare ettiği Darüşşefekada bir çalışma sahnesi.

Darüşşefekayı idare eden Cemiyeti Tedrisiyeyi İslâmiyenin umumi menfaatlere hizmet eden cemiyetlerden sayılması hakkında Maarif ve Dahiliye vekâletlerine yapılan müracaat Şurayı devlete sevk edilmişti. Şurayı devlet bu hususta müs-

bet bir karar verdiği için cemiyet bundan sonra Hilâliahmer ve Tayyarecemiyeti gibi yardım göre bilecektir. Cemiyet yarım asırdanberi memlekete büyük ve kıymetli adamlar yetiştirerek Darüşşefekayı arızasız bir surette idare etmiştir. Elyevm mektepte 350

anasız, babasız çocuk vardır.

Cemiyet, Darüşşefekayı nede 110 bin liralık bir bütçe ile idare etmektedir. Bu paranın yarısını cemiyet kendi akarları azalarının taahhüt ve tehberrularile temin etmekte, mütebakisini de Maliye, Maarif, belediye ve idarei hususiyeden muavenet suretile almaktadır. Mektebin mükemmel bir kimyahanesi, çok kıymetli alât ve edevati fenniyeyi ihtiva eden zengin bir kütüphanesi vardır.

Meb'uslar arasında da Darüşşefeka mezunlarından 7 kişi vardır.

Tramvaydan Atlıyanların Cezası

On Beş Günde Kaç Kişi Ceza Gördü?

Teşrinisaninin birinden on beşine kadar (347) kişi tramvaylar yürürken inmiş ve binmiş oldukları için haklarında Polis altıncı şube memurları tarafından takibat yapılmıştır. Bunlardan (240) 1 belediye talimatnamesinin tasrih ettiği birer lira cezayı birer makbuz

mukabilinde derhal vermişler, 107 si vermekten imtina ettikleri için haklarında, sulh mahkemelerine verilmek üzere zabıt tutulmuştur.

Bunlardan başka 101 şoför de muhtelif surette cezalandırılmıştır.

Defterdarlıkta Terfiler

Defterdarlık tahakkuk ve tahsil kâtiplerinden 30 efendi memurluğa terfi etmiş ve bunlardan ihlâl eden yerlere de imtibana girenlerden 33 kişi seçilmiştir. Defterdarlık bu memurlardan sekizini muhasasatı zatiye emrine vermiştir.

Yankesicilikler

Son Zamanda Epey Fazlaştı

Geçen ay şehrimizde 60 yankesicilik vak'ası olmuştur. Bu ayın 24 üne kadar da 50 yi

Son Posta'nın Bilmecesi

Halledilen Bilmecemiz

1	i	S	A	K				H	A	L	A
2	S	E	L	K	U	M		S	E	Y	
3	A	L	A	K	A			Ü	L	A	M
4	K		K	O	L			L	i	ğ	Z
5			K	A	L	A	B	A	L	I	K
6			U			B	U	Z			I
7			M	Ü	L	A	Z	E	M	E	T
8	H		L	I	L		M	U	M		G
9	A	Ş	A	Ğ	I		E	M	I	N	E
10	L	E	M		K	I	T		N	I	M
11	A	Y	A	Z					G	E	M

Yeni Bilmecemiz

1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Soldan Sağa, Yukardan Aşağı:

- 1 — Törpü 3, göz rengi 3
- 2 — Sarı olmak 7
- 3 — İsim 4, akıllı 4
- 4 — Yakan 4, boza yapılan şey 4
- 5 — Kuş 5
- 6 — Lezzet 3, salâhiyet 3, evin üstü 3
- 7 — Terzinin yaptığı iş 5
- 8 — Azmış 4, meclis 4
- 9 — Bir ilâç 4, ecnebi ismi 4
- 10 — Boyunbağı 7
- 11 — Temiz 3, bir hayvan 3

Tevkifanenin Mevcudu

Şimdilik (365) Kişidir

İstanbul tevkifanesinde elyevm 365 kişi vardır. Bunlardan başka yeni men'i fuhuş talimatnamesinin tathikinden beri muayyen zamanlarda dispanserlere müracaat etmedikleri için 24 veya 48 saat hapse mahkûm edilen uygunsuz kadınlardan her gün asgarî 10 kişi gelip gitmektedir. Soğukların basması bu adedin kabarması beklenebilir.

Bakır Ve Demir

Fiatlar Fırlayınca Harp Şayiaları Meydana Çıktı

Son hafta zarfında Belçika ve Almanyada bakır ve demir piyasası birdenbire fırlamıştır. İstihsalâtın çokluğu ve sarfiyatın azlığı meydana iken bu fırlayış hayreti mucip olmuştur. Birçok fabrikalar derhal büyük miktarda maden alıma başlamışlardır. Derhal efkârı umumiyeye bir takım harp hazırlıkları şayiaları ve İtalyanın bazı siparişler yaptığı aksetmiştir.

Dün bu hususta bu işten anılan bazı kimselerle görüştük. Bunlardan aldığımız malûmata göre Amerika tüccarları ellerindeki stok malları yüksek fiatla satılmak için muvakkaten istihsalât faaliyetini tatil ettirmişlerdir. Vaziyette hiçbir fevkalâdelik yoktur.

mütecaviz vak'a kaydedilmiştir.

Bunu nazarı itibare alan zabıta yankesicilikle esaslı surette mücadele etmeye karar vermiştir.

Sinemalar

Yarın akşam: Pangaltı sinemasında Komik ŞEVKİ B. temsilleri

Sahibinin özel Plakları ve Son Hatıra kahramanı Türkiye'nin Baş mugannisi NEZİHE Hanım tarafından KONSER Kemerçalı Aleko, Udi Yorgi ve arkadaşları birlikte Şevki Bey tarafından (TEHLİKELİ RANDEVU) büyük piyes. Tafellât el ilânlarında.

Şimdiki CARUSO Tenorların en cazibedarı olan JAN KIEPURA Pek yakında şehrimizde şarkı söyleyecektir.

MAJİK sinemasında Myrna Loy'un Temsili muhteşemi Şehvet Kadını

ALFRED PICCAVER LOHENGRIN ile LES MAITRES CHANTEURS DE NURENBERG de dinlenmektedir. Sinemamız Cuma ve pazar günleri saat 10 1/2 ta tenzilât fiatlarla matine tertip etmiştir. İkinci mevki 25 birinci mevki 40 husus 50-dört kişilik balkonlar 200koruğtur.

DARÜLBEDAYİ TEMSİLLERİ

Bu akşam saat 21,30 da İSTANBUL BELEDİYESİ Venedik Taciri Komedi 5 Perde Yazan: N. Shakespeare Terceme eden: M. Şükrü Bey Bu akşam oniformalı zabitanın biletlerde tenzilât vardır.

İstanbul Muallimlerinin Barem Farkı

İstanbul muallimlerinin Barem farkları peyderpey verilmektedir. Yalnız bu ay muallimlerin maaşlarından hazırlanan itibaren teraküm eden yüzde beş kazanç vergileri de kesilecektir.

İzmir Takımlarının Şefkat Kupası

Altay İle Göztepe Finale Kaldılar

İzmir — İzmir felâketzedeleri menfaatine tertip edilen (Şefkat kupası) turnuva maçlarının ikinci haftasında, İzmir ikinci küme takımları da aralarında bir turnuva tertip etmişlerdir.

Bu haftaki müsabaka, kur'a neticesinde tekrar dömi finale kalan Altay ile Altınay arasında yapıldı.

Daha geçen sene Altınay, Altayı takip ederek İzmir ikincisi olmuştu. O zaman bu iki takımın maçları çok büyük bir merak ile beklenir ve çetin karşılaşmaları heyecanla seyredilirdi.

Fakat mekteplilerin takımlarımızda oynatılmaması bilhassa Altınay takımını zafa uğrattığı için artık o eski hararet kalmamıştır. Altınay bu sene birinci kümenin sonuncusu ve Altayda ikincisi olmuştur. Bu senenin şampiyonu ise Sakaryadır.

Altay takımı son iki üç maçı müstesna olmak üzere son aylarda sersemletici mağlûbiyetlere uğramıştır. Müdafaa hatları gayri mütecaris uzuvlardan teşekkül etmekte ve binaenaleyh zayıf bir haldedir. Oyununda istikrar yoktur ve takımı tutan bir Vehap vardır. Meselâ bugün Vehap oynamıyordu.

Yedi, sekiz ikinci takım oyuncusu ile doldurulmuş olan (Altınay) takımının karşısında Vehapsiz Altay takımı güç hal (2-4) galip gelebildi. Bu şerait altında Altay takımı takviye edilmeden Atınaya gidemez.

Göztepe - Altınordu

Lik maçlarının birinci devresinde küme sonuncusu kaldığı için ikinci kümeye geç-

mesi lâzım gelirken Sebat takımının bir inadı yüzünden bu akibeti atlatan Göztepe takımı ikinci devrede aldığı iyi neticelerden ve yaptığı hususî maçlardaki muvaffakiyetlerinden sonra maneviyatın bir hayli kuvvetlendirmişti.

Bu defaki turnuvada da Sakaryayı ve bugün de Altınay takımını mağlûp etmekte tasfiyeye uğratarak gene finale kalmıştır. Şu kadar var ki mintaka turnuvası finalinde Altay tarafından 2 - 6 gibi feci bir mağlûbiyete uğratılarak fazla ileri gidememiştir.

Esasen İzmir takımlarından (benim) iddiasında bulunmuş her takım daima tokatlanmıştır. Bu altı birinci sınıf takım arasında meselâ Galatasaray gibi dört sene birbiri arkasınca şampiyon olarak görünen bir takım bulunmadığı gibi uzun müddet diğerlerine mağlûp olmamış takım da yoktur.

Öğleden evvel ikinci küme takımları arasında başlıyan turnuvada Anadolu, (0-4) Bayraklıyî Güzelizmir de (0-3) Yıldız takımını mağlûp etmişlerdir.

Kösele Tarifesi

Yanlış Tatbikat Şikâyetleri Mucip Oldu

Avrupadan gelen parça köselelerin, eğer bu parçaların bir ayak kabı ökeşi çıkıyorsa, kaç kadar küçük olursa olsun, nunen kilo başına 25 kurun aksı takdirde tam kösele gümrüğü yani 80 kurun altına kadar lâzım gelirken gümrük idaresi ökeçe kaydını nazarı itibare alınarak büyük parçaların bile 25 kurun altına kadar gümrükten yerli kösele ticaret odasına şikâyet etmişlerdir. Bu hususta tabii olarak yapılmaktadır.

İttihatçılar Divanı Âlide Hesap Veriyorlar..

Kemal Beyin Muazzam Ve Mükemmel Hususî Bir Teşkilâtı Varmış!..

Bu Suretle Hükûmete Yardım Etmiye Koşmuş...

Sabık laşei umumiye nazırı Kemal Bey, mahut şirketler içinde söz söylediği sırada mukaddime yaparken: En büyük ihtiyacı teşkil eden ekme meselesi idi; diyordu. Bu sözleri bilinmiyerek yapılan bir itiraf olarak kabul etmemek için insanın, saflığa kadar yaklaşan pek fazla bir hüsnü niyet sahibi olması lâzım gelir.

Affınıza mağruren söyleyeyim. Ben henüz bu kadar hüsnü niyet sahibi değilim ve olmak ta istemem.

Memleketin senelerce harbiye nazırlığı gibi en mühim bir idare ve siyaset mevkiinde oturan Enver paşanın, bu milleti harp felâketine sürüklediği sırada, nasıl ki harbe devam edebilmek için Hazineye para olup olmadığını Maliye nazırından sormamışsa, tıpkı bunun gibi, ekme ve diğer zarurî gıdalar meselesinin de hiç düşünülmediği tahakkuk ediliyor.

Sabık laşei nazırı pahalılığa mani olmak için narh konmaya taraftar değildi.

Bu zat, narhın fiatları düşürmek değil, bilakis artırdığını iddia ediyor ve diyordu ki:

— Narh usulü bizim memlekette daima fena surette tatbik edilmiştir. Nitekim bu dört senelik harp zamanında bile birçok şeylere narh koymak fena bir netice vermiştir. İlahi kahramanı bu kanaatini şu kelimelerle anlattıktan sonra sözü, memlekette harp ile birlikte başlayan pahalılığa getirdi:

— Karadeniz hadisesinden evvel şekerin okkası üç kuruşken bu hadise ile beraber derhal on beş kuruşa kadar yükselmiştir. On beş kuruşa olan gaz da kırk kuruşa çıktı. Benim maddeye narh konuldu. O mal derhal piyasadan çekildi. Meselâ narhtan evvel bir kuruşa olan şeker, narh konuldu. Bu sonra hemen kırk kuruşa çıktı. Bu suretle hükümetin tedbirine tevessül ettikçe teşkilât karşısında olduğunu gördük.

Kemal bey ne güzel anlatıyor, bilhassa elem ve felâket hatıralarını ne mükemmel anlatıyor değil mi? Esasen hadisesi bizzat kahramanımızın dillerinden dinlemek, hakikatlere tamamille ulaşılabilecek hususunda daha da başarılı ve daha ameldir. Bununla beraber bu izahatın benim sabırsızlığımın bir sonucu olduğunu düşünüyordum.

Bizim asıl öğrenmek istediğimiz mesele şirketler etrafında dedikoduların iç içe geçmesi idi. Bu merak ettiğimiz mesele bulunmuş; ne iş yapmışlar ne kazanmışlar ve bu meseleler nerelere gitmişti? Kemal B. başlangıç olarak

söylediği uzun lâkırdıların sonunu şöyle bağladı:

— İstanbulda mal olmadığı için Bulgaristandan mal celbine karar verildi ve bu suretle ekmeğin okkasını iki kuruşa satmak imkânı hasıl oldu. Şu halde bendeniz bu meseleyi deruhte etmeseydim ekme üç kuruşa kadar çıkacaktı. İşte böyle bir zamanda Konya tacirlerinden yedi sekiz kişi ile İstanbul ihtiyacatını temin için mühim miktarda zahire celbetmek üzere bir mukavele aktettim.

Sualin tam sırası idi: — Muhterem Kemal B. sizler olmasaydınız, bu millet acaba dört sene açlık ve sefaletten kırılır mı idi?

Fakat reis daha evvel davranarak sordu:

— Konya tacirleriyle yapılan bu muamele hükümet

manasına mı, yoksa gayri resmî surette mi oldu?

Kemal Bey — Bendeniz bu husustaki fikrimi sureti hususiyede Dahiliye nazırına arz ettim ve kendi hususî teşkilâtım olduğu cihetle bu meseleyi deruhte edip etmiyeceğimi sorduğu zaman muvafakat cevabı verdim. Bu suretle ekmeği 60 paraya vermek ve zammetmemek esası kabul edilmişti.

Olur şey değil! Kemal Beyin, koca memleketin ekme ihtiyacını temin edecek derecede hususî teşkilâtı varmış ve bu suretle hükümetin taşaradığı bir işi kendi teşkilâtı sayesinde başarabilmiye muktedirmiş!

Ben bunu yeni öğreniyor ve hayret ediyordum.

Yol paraları Yollara Sarfedilmelidir

Şehirlere Nafianın Yardımını Suya Düştü

Şehir yollarından bozak kaldırımli bir şose

Şehre ait yollarla Nafiaya ve bilnetice devlete ait yollar meselesi ötedenberi halledilemez bir mesele halindedir. Son zamanda şehir yollarının tamir ve inşaatında Nafia vekâletinin bazı yardımlarda bulunacağı bildirildi. Böyle bir kararın ehemmiyeti azımdı ve şehir için çok faydalı neticeler verebilirdi. Bu mesele hakkında etrafı malûmat almak için Nafia başmühendisliğine müracaat ettik. Şu menfi malûmatı aldık:

Belediye idaresi dahilinde bulunan şehir yolları Nafiaya ait değildir. Binaenaleyh Nafia bu yollar için beş para vermez. Hatta bunun için eski İstanbul valisi Süleyman Sami Bey Ankaraya kadar giderek birçok teşebbüslerde bulunduğu halde para almaya muvafak olamamıştı. (Şose ve köprüler) kanunu mucibince İstanbul halkından alınan yol paraları vilâyet yollarına aittir. İ-

stanbulda 125 bin kişiden 1,250,000 lira yol parası alınmaktadır.

Bu paranın nakten alınan kısmından yüzde ellisi (millî şoseler) için Ankaraya gönderilmekte, mütebakisi de vilâyet yollarına sarfedilmektedir. Bu sene İstanbul vilâyeti Ankaraya 400 bin lira vermiştir.

Gümrük Teşkilâtı

Yeni Kanun Bazı Değişiklikler Yapacak

Ankara, 26 (Hususî) — Rüsumat teşkilât kanununun hazırlanmasına devam edilmektedir. Buna nazaran bazı müdürlükler, muhafaza memurlukları lâğvedilecek ve yerine Ankarada lüzumu görülen bazı şubeler ihdas edilecek ve İstanbul tetkik kalemi, merkez muhasebesi kadroları ziyadeleştirilecektir.

Ayrıca memurin kanunu hazırlanacak ve bazı memuriyetler lâğvedilecektir.

BORSA

İstanbul 25 Teşrinisani 1930

— Kapanan fiatlar —

NUKUT

Kuruş	Kuruş
1 Altın	20 Lira
1 Mecidiye	1 Florin
1 Beşakent	20 Kuruş
1 İsterlin	1 Avusturya şil. 21
1 Dolar	1 Penza
20 Fransız fr. 147,50	1 Mark
20 Lira	1 Zloti
20 Belçika fr. 115,-	1 Pengo
20 Drahm	20 Ley
20 Leipzig fr. 824,-	1 Çernovoz

ÇEK

Kuruş	Adet Sa
1 İsterlin	1 T.L. Florin, 17,-
1 Çernovoz	1 " " "
20 Ley	1 " Şilva, "
Adet Sa.	1 " Penza 4,20,50
1 T.L. Dolar 6,47 18	1 " Mark 1,97,87
1 " Fr. fr. 12,0,-	1 " B. fr. 55,30
1 " Lira 9,0,1-	1 " Zloti 4,20,-
1 " B. fr. 55,30	1 " Drahm
1 " Drahm	1 " Pengo
1 " L. fr. 2,43,12	1 " Ley
1 " Lira	1 " Dinar

Bir Mensucat Fabrikası

FIAT BİRLİĞİ HAKKINDAKİ YAZIMIZA CEVAP VERİYOR

Muhterem gazetemenizin 24 T. sani 930 tarihli nüshasının yedinci sayfasında (Dört fabrika arasında birlik yapıldı) diye yazılı bulunan havadis doğru değildir.

Esasen İstanbulda bilümmü fabrikaların iştirakile üç sene evvel vücade getirdiğimiz İstanbul milli sanayi birliği bütün faaliyetile çalışırken ayrı bir birlik teşkilî düşünülmemiş ve esasen buna da lüzum görülmemiş olduğunu arz ve bilvesile teyidi ihtiramat eylerim efendim.

Süreyya Paşa Mensucat Fabrikası
Müdürü
Atıf

SON POSTA: Süreyya Paşa fabrikasının müdürünün, bizim yazımızdan mensucatçıların bir tröst yapmak niyetinde oldukları manasını çıkardığı şu cevaptan anlaşılıyor. Biz sadece buhrana karşı mensucatçıların bir müvazene endişesiyle fikir beraberliği ile hareket etmek istediklerini anlatmak istemiş, bunda bir mahzur olduğuna dair birşey de ilâve etmemiştik. Bununla beraber böyle bir hareketin tröste kadar gidebileceğini de hatıra getirebiliriz.

Dahilî Nakliyat

Beyanname Usulü Kaldırılmıyacak Ama..

Memleket dahilinde nakliyat yapan vapurlar, motörler ve şaşılar gümrük idaresine bir beyanname vermek mecburiyetindedirler. Bu beyanname verilmek mecburiyeti kaçakçılığa mani olmak için konulmuştur.

Ticaret odası bu meselenin dahilî ticarete lüzumgelen sürati tenkis ettiğini ve tüccarların bu yüzden mutazarar olduklarını bir rapor halinde iktisat vekâletine bildirmişti.

Vekâlet bu beyanname mecburiyetinin kaldırılmıyacağını bildirmiştir. Nakliyeciler ise bu beyannamelerin kaldırılması için vekâlete ayrıca ve tekrar müracaat edeceklerdir.

İstihlâk Vergisinde Değişiklik: Mayi Mahrukat Ve Şeker Resimleri

Ankara, 24 — Dahilî istihlâk vergisi talimatnamesi Heyeti Yekilece kabul edilmiştir. Talimatnameye göre dahilî her vasıta ile istihsal edilen şekerden ve dahilîdeki menbalardan ve yahut hariçten ithal edilecek mazottan istihsal edilecek petrolden kilo başına istihlâk vergisi alınacaktır.

Dahilde yapılacak şekerden kilo başına 1930 mall senesinde dört, 1931 de beş, 1932 de altı, 1933 te yedi kuruş vergi alınır. Vergi bu mevât satıldıkça tahakkuk ettirilecektir. Fakat vergi nisbeti istihsal senesine göre olacaktır.

Dahilde istihsal veya imal olunacak petrol ve saire gibi mayi madenî mahrukattan kilo başına sekiz kuruş vergi alınacaktır. Bundan sonra bu maddeleri imal maksadile teessüs edecek fabrika ve imalâtaneler on beş gün evvel mahallin en büyük mal memuruna beyanname vermiye ve maliyeye musaddak ambar, satış, fatura defterleri tntmiya mecburdur. Fabrika ve imalâtaneler her ayın vergi borçlarını müteakip ayın on beşine kadar bir satış bordrosile tahsil şubesine vereceklerdir. Aksi takdirde haciz muamelesi yapılacaktır.

Ecnebi memleketlere ihraç edilecek müstahsalâtın vergileri terkin edilecektir. Ancak bundan evvel mahallî mal memurluğundan bir nakliye tezkeresi alınması ve bu tarihten

itibaren üç ay içinde gümrükten vesika ibrazı lazımdır.

Hilekârlık mahkeme hükmile ceza müstelzimdir. Bu halde vergi iki kat ve ayrıca yüz liradan bin liraya kadar para cezası da alınacaktır.

Harice gönderilen şekerlerle helva ve şekerli maddelerin nisbetlerine göre tarife kanununun 203 üncü maddesindeki gümrük resmi geriye verilecektir. Eğer ihraç edilen şekerli mevât evvelce ithal edilmiş şekerden mamul ise ithalinde alınan gümrük resmi de iade edilecektir. Şeker ve petrol müstakkatından dahilî imal olunan mevât şekerle helva vesaire gibi şeyler imal dolayısıyla gıdaların vergisine tâbi değildir. Bunlardan dahiye ve ihraç muamele resimleri alınmaz.

Ankara, 25 — Vergileri tadil komisyonu, varidat umum müdürlüğünden istediği bazı terceme ve vesaik hazırlanmaya kadar mesaisine fasıla vermiştir. Komisyon, kanunusani içinde musakkafat, arazi ve kazanç vergilerinin tadilat projelerini ihzar edecek ve projeler şubatta Meclise sevk edilecektir.

Maliye müfettişleri kongresi 1 Kânunusani'de Ankara'da toplanacak ve bu kongrede de kazanç vergisi hakkında bir proje ihzar ve vekâlete tevdi edilecektir.

Amerikada Yemek Mektepleri Buralarda İstediginizi Değil, Verilenleri Yiyebilirsiniz

Newyork (Hususî) — Amerikada son zamanlarda nüfusu kesif olan merkezi noktalarda birtakım fennî lokantalar açılmıştır. Bunlar lokanta değil, birer yemek mektebidir. Yani halka yenecek yemekleri öğretir. Halk daima yemeğin kıymetine, kuvvei gıdaiyesine değil alekser kendi arzusuna tebaan yemek yediğinden bu

Deli Mi İdi? Bir Arkadaş Sebepsiz Yere Vurulur Mu?

Evvelki akşam Çarşıkapıda Süleyman isminde birinin kunduracı Yorgiyi ağır surette yaraladığını dün yazmıştık.

Süleyman ile Yorgi çok eskiden beri iyi arkadaşları. Bundan (7) ay evvel Süleyman ile Yorgi ehemmiyetsiz bir meseleden dolayı kavga etmişler ve arası çok geçmeden barışmışlar.

Bundan sonra Süleyman asker olmuş ve askerliğini de İstanbulda geçirdiği için gene sık sık buluşuyorlarmış. 2 hafta evvel Süleyman 3 aylık

mektepler halkı hastahklarını bir çoğunun gayri tabii ve muzır gıdalardan ileri geldiğini öğretmektedir.

Bu mektepler, programlarını takip eden müşterilerine karşı - ki bunlara talebe de diyebiliriz - kabiliyeti vücudiyeye ve hayatilerini yüzde yüz fazlaştırmayı taahhüt ediyorlar.

izin almış ve Çarşıkapıda, Okçular sokağında kunduracı olan kardeşi Necibin yanında çalışmaya başlamış. Evvelki akşam Necip Efendi Süleymanı bir iş için bir yere göndermiş, Süleyman sokağa çıktığı vakit Yorgiye tesadüf etmiş, ve güzel güzel konuşarak yürümiye başlamışlar. Fakat bu esnada Süleyman hiç ses çıkarmadan bıçağını çekmiş Yorgiyi 8 yerinden yaralamış. Süleyman vak'adan sonra kaçmış ve gelen polislere teslim olmuştur. Cerrahpaşa hastanesine kaldırılan Yorginin yaraları ağır olmakla beraber hayatı tehlikede değildir. Cinayetin sebebi hâlâ anlaşılmamıştır.

